

ΕΔΩ ΚΑΙ ΤΡΑΚΟΣΙΑ ΧΡΟΝΙΑ

Ο ΑΓΙ ΓΙΩΡΓΗΣ ΠΟΥ... ΔΕΡΝΕΙ!...

Τό θαυματουργό εικόνησμα τής Σκύρου. 'Ο 'Αγι Γιώργης πού ξυλοκοπούσε έκείνους πού δέν τεύ πήγαιναν ό,τι τεύ έκταξαν. 'Ο ρόλος του τυφλού καλογέρου. Τό κνηνητό τόν... σφειλετών του 'Αγιου. 'Οπου την παθίνουν κι' οι Τούρκοι. Ξύλο και πνίξιμο. Τι γράφει ό καθολικός ιερέυς Σωζέ. Και τι άνεκάλυψε ό Τουρνεφόρ. 'Η επιχείρησις τών καλε- γήρων, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ο φημισμένο για τή λαϊκή τέχνη του νησι, ή ποιητική Σκύρος, από τριών αιώνων ήταν περίφημη για μία θαυματουργή εικόνα, του 'Αγιου Γεωργίου, του όποιου ή φήμη τής παντοδυναμίας ήταν μεγάλη. 'Από τό πιο μακρινά μέρη τής 'Ελλάδος πήγαιναν στο άπόκεντρο αυτό νησι για να προσφέρουν τ ά μ μ α τ α σ τόν 'Αγίο του, πού εισάκουε τις παρακλήσεις τών πιστών και τούς έκαμε έκείνο πού του ήτοισαν.

'Αλλά όσο καλός ήταν ό 'Αγι Γιώργης κι' όσο πρῶτος ν' άκούη τις παρακλήσεις τών χριστιανών, άλλο τόσο άγριους και γνόταν κακούς, όταν κανείς από έκείνους πού εύεργετήθηκαν από τά θαύματά του δέν κρατούσε τό λόγο του και δέν του έδινε έκείνο πού του ελεγε τάξει. Γιατί κι' οι Άγιοι θυμώνουν, κι' ή παροιμία λέει ότι δέν πρέπει να τάξει κανείς κριά άγιου και μικρού παιδιού κοιλούρι.

Νά λοιπόν τι διηγήται σχετικώς με τό θυμό του παράξενου αυτού άγιου τής Σκύρου, ό καθολικός παπάς Σωζέ, πού ζούσε στη Νάξο στά μέσα του δεκάτου έβδομού αιώνα κι' ελεγε επισκεφθεί τή Σκύρο.

***

Στό μοναστήρι του 'Αγι Γιωργίου, πού ήταν παράτμημα τής Μεγάλης Λαύρας του 'Αγ. 'Ορους, βρισκόταν από τά παλιά χρόνια μία Βυζαντινή εικόνα του άγ. Γεωργίου, τής όποιας μόνον τό κεφάλι φανόταν ζωγραφισμένο. 'Όλο τό άλλο εικόνησμα ήταν άσημένιο. Γύρω ή έκκλησία ήταν φορτωμένη από τάματα άσημένια και χρυσά. 'Όλοι ελάτρευαν και φοβόντουσαν τό Σκυριανό 'Αγι Γιώργη, γιατί έκείνος πού δέν κρατούσε την υπόσχεσί του—άλλομόνον του!—άν τοίμωσες να ξαναπήγ στην έκκλησία του. Τόν τιμωρούσε φοβερά. 'Εφενε δηλαδή από τή θέσι του τό εικόνησμα, άνέβαινε στον όμο του, άπλωνε τά χέρια του και τόν σάλαζε στό ξύλο!... Κι' άν τοίμωσες τό κεφάλι χριστιανός να φηγή από την έκκλησία, τόν κνηνηούσε όπου κι' άν πήγαινε και τόν έδερνε άλλοπαιτα.

Κι' άν ακόμα κρυβόταν ό... όρφελέτης του, ό 'Αγι Γιώργης τόν άνακαλύπτει με τόν έπις έξυπνότερο τρόπο :

'Ενας τυφλός καλόγερος του μοναστηριού έπαιρνε στην αγκαλιά του τό εικόνημα τό όποίο... τόν οδηγούσε στο μέρος όπου βρισκόταν κρημμένος έκείνος πού κρατούσε τό τάγμα. 'Εκει ό 'Αγι Γιώργης τόν ξυλοκοπούσε... και εισέπραττε τό χρέος!...

Όταν ήταν στη Σκύρο ό καθολικός παπάς Σωζέ συνέθε ήνα τέτοιο γεγονός, τό όποιο διηγείται στο σπανιότατο βιβλίο του «'Ιστορία τών Δουζών του 'Αρχιεπελάγου».

***

Λοιπόν κατά τό 1685, ένας νησιώτης «ελεγε τάξει στον άγιο και δέν έδινε τό τάγμα του. 'Ο τυφλός καλόγερος φορτώθηκε τότε τόν 'Αγι Γιώργη και όηξε σ' αναζήτησί του. Τόν όηξε σ' ένα όρμιο του νησιού κι' ό 'Αγιος τόν έστασε στό ξύλο. Δέν σταμάτησε παρά όταν ό νησιώτης πλήρωσε ό,α κρατούσε στο μοναστήρι.

'Ενας Τούρκος, φίλος του δαρμένου νησιώτη, του έμπαε αυτό και πόν περιείχε για τό ρεζιλμά του. Τότε ό 'Αγι Γιώργης, ή μάλλον οι καλόγεροι του μοναστηριού, φέρωσαν στον στραβό καλόγερο τόν

για κι' όλη την ήμέρα οι εικόνοι ληρθούσαν κι' έτρεχαν σαν άγροκάτια, νησιώτικα και διανομισμένα. 'Ανάσα ό έπιλοχίας δέν τους άφανε κι' ό δυστυχημένο έτραβίλταν έδώ κι' εκεί, έτοιμο να πέσει. Μά ό λοχίας τούς έφώναξε και τούς έπαυχαξε, δέν τους άφανε ούτε να σταθούν, ούτε να ξανασάνουν.

—Κουράγιου, Μπακατσούλα, κι τούς πάσαμ! —'Αιντε, ούρέ, παληπουφιαμί, άνίνανα για να ξευτηρητήσι τις ίθινιές άνάγινς... Τού όράδυ, σάν γυρισόμου, σάς διουρθώνω γι'ό! —Πού να τό' πάσουμ, κώρ έπιλοχία, πού ουτι μωρουδιά δέν τό' ήρημ άνόμια!... Καί τρέχανε, όλο τρέχανε μέσα στις κακοτοπιές τών γύρω βουνών... (Τό τέλος στο προσεχές)

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ

Σ' ΕΝΑΝ ΠΑΛΙΟ ΔΡΟΜΟ

Δρομάκι έσύ πού ό όδρος ποτέ δέν σου (ελεγε λέλιε, πρόχαρο στην άπόμακρη έκείνη γειτονιά, πήρε καθός θυσίτικης στην άπολημονιά της Κυριακής τή σιαπή και τής γιορτής τή (θλιψι.

'Ο νέος ό δρόμος δίπλα σου πού ανέθηκε ως (τα όρη) σέ τέτοια σ' άπαράτησε ακόμα σκεπταία, πού σάν γραμμολιά φαινόσαι λευκή στην καρ- (ταχία), σάν τύχει κι' έτσι άπάνω σου κανέναν παρα- (σκήρι).

Όμως έγώ πού ξέσθωρο σ' ειχ' άλλοτε άγα- (πήριε) παραχούσμου σήμερα τόσο σέ νοσταλγός, πού σάν φέρνω εκεί τόν πόνο μου τό όραμό με τή (δούσι).

Τώρα τής γύρω μου ζωής άπόένας κι' έγώ, θάθελα ένα σπτάκι σου σάν τάφος να με (κλείση), και τόσο πού άπ' τή θύρα του ποτέ μου να (μ' ήρι).

M. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

έκδυσητώ άγιο, ό όποιος πήγε στο σπίτι του Τούρκου, έπεσε νατε- λάνω του, τόν έφριξε κατά γής και, χτυπώντας τον πάντα, τόν έου- ρε ως τ' άφορηάκι και τόν έφριξε επί θάλασσα! 'Ο Τούρκος, κν- δινεύοντας να πνιγή, άρχισε να φρονάζη ζητώντας βοήθεια, αλλά κανείς δέν τοίμωσες να έπέμψη και να δυσαρεστήη τόν άγιο. 'Ατελ- πωμένος τότε ό Τούρκος φρόναξε στο στραβό καλόγερο πού στην υπόθεσι αυτή ήταν ό ζωντανός πληρεξούσιος του θαυματουργού 'Αγι- ου :

—Σώσε με και θά σου χάρισω εκατό γρόσια! Μόλις ελετε τά λόγια αυτά τό ξυλόκοπτη έταψε άμέσως. 'Ο κα- λόγερος έφερε τόν άγιο στο σπίτι του Τούρκου, όπου του μέτρηση τα χρίματα κι' έτσι τόν άφησε ήσυχο ό άγιος.

Τό πράγμα όμως δέν τέλειωσε ως έδώ. 'Ο Καδής, σάν έμαθε ότι ένας Μουσουλμάνος έδωσε παράδες σ' ένα χριστιανικό μοναστή- ρι θύμως, κάλεσε τόν Τούρκο και τόν φοβέρισε ότι θά τόν τιμωρή- σι άσπυρά γι' αυτή του την πράξι.

—Δέν έξερεις πός δέν υπάρχει άγιος ανώτερος από τό Μωάμεθ, του ελετε ό Καδής.

—Μά τι μπορούσα να κάμω; άπαρήτησε ό δυστυχημένος ό Τούρκος. Θά πνιγόντου άν δέν έβανα έτσι!

Δέν πρόφτασε να πη όλλη λέξι ό Καδής και βλάπει να μπεινη στο γραφείο του ό στραβός καλόγερος με τόν 'Αγι Γιώργη τόν όμο του. 'Ο 'Αγιος, χωρίς να σεβασθή τό άξίωμα του και να φοβηθή την παντοδυναμία του, ριχτηκε άπάνω του κι' άρ- χισε να τόν χτυπά άλύπητα.

'Αρχισε τότε κι' έκείνος να ζητάη βοήθεια, αλλά κανείς δέν τοίμωσες να τόν βοηθήση.

Κι' ό 'Αγιος, δέροντάς τον πάντα, τόν τράβηξε ως τή θάλασσα, και θά τόν έπνιγε, άν δέν ήτοχωρούσε κι' αυτός, όποιος κι' ό άλλος Τούρκος, και δέν έταξε 200 γρόσια στο μοναστήρι.

Αυτά διηγείται στο βιβλίο του για τόν θα- ματουργό 'Αγι Γιώργη τής Σκύρου, ό καθολί- κος παπάς Σωζέ. Και τελειώνει την παραόδο- ξη διήγησί του με τά έξης :

«'Αν αυτά εινε αλήθεια, καθώς θεβαι- ούνον ό Σκυριανό, έβεία και μαγικό θά συμβείνη. 'Εκτός άν ό 'Αγι Γιώργης δέρνει τους σχισματικούς Σκυριανούς, ακριβώς γι- ατι εινε σχισματικοί και ελάσφημοι».

Δέν πρέπει όμως να ληρονηθή, ότι ό πα- πός του δέν γράφει αυτά ήταν καθολικός και μιστούσε τους 'Ελληνες σάν σχισματικούς.

'Επειτα από δεκα έπτά χρόνια όμως, τό 1702, πήγε στη Σκύρο ένας Άλλος σοφός, ό βοτανικός Τουρνεφόρ, πού έγραψε ένα σπου- δαίο περιηγητικό βιβλίο για την 'Ελλάδα. 'Ο Τουρνεφόρ θέλησε, μαζί με τους αντρούρους του, να βεβαιωθή για τά θαύματα τ' 'Αγι Γι- ώργη. Πήγε λοιπόν στο μοναστήρι, κι' ό κα- λόγερος του έδειξαν τό εικόνησμα και του διη- γήθηκαν τή δυνάμει του. 'Αλλ' ό Τουρνεφόρ, σάν έπιστήμων, δέν πίστευε σέ θαύματα. Και έκαμε μία δοκιμή. 'Εβαλε έναν λαιπή από τό

καράβι του να τάξει στον άγιο, μαροσιτά ένονηται στους καλόγερους, δεκα γαλλικά άσημένια σκούδα, χωρίς να έκτελήσι τό τάγμα του. 'Ετσι και έγινε. 'Εν τούτοις, ό άγιος δέν άγριωσε και δέν ζήτησε τό τάγμα... με ξυλόκοπτη. Και ό λόγος ήταν φανερός. Γιατί ό Τουρνεφόρ τάξειδευε με άποστολή τό βασίλειος τής Γαλλίας και με γαλλικό πολέμιο καράβι. Οι Σκυριανοί λοιπόν καλόγεροι ήσαν άρκε- τά έξυπνοι, ώστε να μη τά βάλουν με τά κανόνα τής γαλλικής φρεγάδας. Γιατί, τό λιγότερο πού θά πάθαιναν ήταν να ρεζιλνούν και ν' ανόισουν τά μάτια στους κουτούς πού πίστευαν ότι ένας άγιος μπορεί να όέρνη, όποιος ένας χωροφύλακας! 'Αφσαν λοιπόν τόν Τουρνεφόρ ήσυχο ό πορηγό έμεταλλευται του άγιου εικονισματος, και άποφώναν να πουν τίποτε στους άλλους Σκυριανούς, για να μη γίνον ρεζίλι και καταστρέφον την επιχείρησις τους.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

Γινός πού δέν ξέρει μία τέχνη για να συντηρηθή τους γονεϊς του μοιάζει με ξερο δέντρο. (Μ έ ν α ν δ ρ ο ς)

—'Ο νόμος, όταν τόν λογαριάζεις, εινε άπλός νόμος. 'Ο νό- μος, 'ταν δέν τόν λογαριάζεις, εινε τιμωρός. ('Ε π ι κ τ η τ ο ς)

—Βγάλε άπ' την ψυχή σου τά πάθη και τούς φόβους σου κι' έτσι δέν θάχης κανέναν τύραννο άπάνω σου. (Σ ό λ α ν)

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.